

Arendal, 14.08.2018

Til: Christoffer Aas-Pedersen og Ingrid Schøyen,
Utenriksdepartementet
Boks 8114 Dep, 0032 Oslo

Innspill om Arms Trade Treaty før fjerde statspartskonferanse neste uke

Norge var blant landene som sammen med andre stater og sivilsamfunnet arbeidet for en sterk Arms Trade Treaty (ATT) som kan bidra til å redde liv og redusere lidelser forbundet med væpnet vold og uansvarlig våpenhandel. Det kan vi være stolte av.

Den fjerde statspartskonferansen til ATT avholdes altså i Tokyo neste uke. Forum for utvikling og miljø, et nettverk av 50 norske sivilsamfunnsorganisasjoner, har fulgt ATT-arbeidet siden FN-forhandlingene begynte i 2009, og deltar neste uke. Vi setter pris på at vi kan møtes førstkommande torsdag i UD i den forbindelse der også våre medlemsorganisasjoner Kirkens Nødhjelp og Changemaker deltar. Vi ser fram til dialog, og har følgende innspill:

God etterlevelse av avtalen, i tråd med formålet om å redusere lidelser. Statspartskonferansen må bidra til sterkest mulig implementering av avtalen, slik at blant annet våpeneksport som bidrar til brudd på menneskerettighetene og humanitærretten stanses. Det må bygges normer for strenge tolkninger av forbudsbestemmelsene i avtalen (artikkel 6 og 7), og sikres implementering i tråd med avtalen intensjon og formålet om å redusere lidelser, samt at ikke våpen havner på avveie.

Styrke universalisering

Økt innsats for universalisering av ATT – inkludert flere ATT-ratifikasjoner fra blant annet asiatiske land - vil også være viktig. Vi vil oppfordre UD til å ta til orde for dette i norske innlegg, samt å tvitre om #ArmsTreaty og bruke hashtag #SprintTo100 for å oppfordre flere land til å ratifisere ATT.

Styrke offentlig rapportering. For at stater skal kunne holdes ansvarlige for sin våpenhandel, må det foreligge god offentlig tilgjengelig informasjon om hva slags handel som har funnet sted. Vi oppfordrer Norge til å forsatt være pådriver for at alle årlige rapporter skal være offentlige og lett tilgjengelige.

Hvordan ATT-implementering kan bidra til oppnåelse av bærekraftsmålene:

Sterk ATT-implementering trengs for å nå bærekraftsmålene. Blant SDG-delmålene som er direkte relevante for ATT er delmål 16.4 «Innen 2030 oppnå en betydelig reduksjon av ulovlige finans- og våpenstrømmer, gjøre det enklere å spore opp og returnere stjålne eiendeler samt bekjempe alle former for organisert kriminalitet». For å redusere ulovlige våpenstrømmer må landene først sikre forsvarlig regulering av den lovlige våpenhandelen, jf ATTs artikkel 6, 7 og 11. Også andre mål og delmål er relevant for ATT, for eksempel delmål 5.2 «Avskaffe alle former for vold mot alle jenter og kvinner, både i offentlig og privat sfære, herunder menneskehandel, seksuell og annen form for

utnyttning» jf ATTs artikkel 7.4 om kjønnsbasert vold og vold mot kvinner og barn.

Når det gjelder norsk implementering av Arms Trade Treaty har vi dessuten følgende innspill:

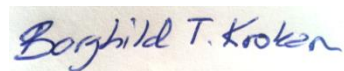
Stanse norsk eksport til krigførende parter i Jemen

I det norske eksportkontrollregelverket står det at «Norge ikke vil tillate salg av våpen og ammunisjon til områder hvor det er krig eller krig truer, eller til land hvor det er borgerkrig». Og ATT forbyr eksport der det er en overveiende risiko for at det vil bli brukt til å fasilitere brudd på menneskerettigheter og humanitær rett, jf. ATTs artikkel 6 og 7 nevnt overfor.

Situasjonen i Jemen beskrives som verdens verste humanitære katastrofe. Den Saudi-ledede koalisjonen av land som kriger i Jemen er siden 2015 anklaget for krigsforbrytelser etter blant annet angrep på sykehus og skoler. I koalisjonen deltar flere land som har mottatt våpen, ammunisjon og militærutstyr fra Norge, ifølge regjeringens egen Stortingsmelding om norsk eksport av forsvarsmateriell. Vi oppfordrer regjeringen om å umiddelbart stanse eksport av alt krigsmateriell til landene som kriger i Jemen.

Vi ønsker regjeringen og den norske delegasjonen lykke til videre med det viktige arbeidet for ATT. Sammen med den globale sivilsamfunnskoalisjonen Control Arms som vi er med i, bistår vi gjerne den norske delegasjonen ved behov.

Vennlig hilsen

Borghild Tønnessen-Krokan
Daglig leder
Forum for utvikling og miljø